

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Trækfuglene

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Trækfuglene", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 308. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blich06-shoot-workid82806.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Trækfuglene

Naturconcert

Præludium

Sig nærmer Tiden, da jeg maa væk,
Jeg hører Vinterens Stemme;
Thi ogsaa jeg er kun her paa Træk,
Og haver andensteds hjemme.

Jeg vidste længe, jeg skal herfra;
Det Hjærtet ikke betynger,
Og derfor lige glad nu og da
Paa Gjennemreisen jeg synger.

Jeg skulde sjunget lidt meer maaskee -
Maaskee vel ogsaa lidt bedre;
Men mørke Dage jeg maatte see,
Og Storme rev mine Fjædre.

Jeg vilde gjerne i Guds Natur
Med Frihed spændt mine Vinger,
Men sidder fast i mit snevre Buur,
Det allevegne mig tvinger.

Jeg vilde gjerne fra høien Sky
Udsendt de gladere Sange;
Men blive maa jeg for Kost og Ly
En stakkels gjældbunden Fange.

Tidt ligevel til en Smule Trøst
Jeg ud af Fængselet titter,
Og sender stundom min Veemodsrøst
Med Længsel gennem mit Gitter.

309

Lyt og, o Vandrer! til denne Sang,
Lidt af din Vei Du hidtræde!
Gud veed, maaskee det er sidste Gang
Du hører Livsfangen qvæde.

Mig bæres for, som ret snart i Qvel
At Gitterværket vil briste;
Thi qviddre vil jeg et ømt Farvel;
Maaskee det bliver det sidste.

310

Ouverture

Det er hvidt herude:
Kyndelmisse slaaer sin Knude
Overmaade hvas og haard -
Hvidt forneden, hvidt foroven,
Puddret tykt staaer Træ i Skoven,
Som udi min Abildgaard.

Det er tyst herude:
Kun med sagte Pik paa Rude
Mælder sig den smaa Musvit.
Der er ingen Fugl, som synger;
Finken kun paa Qvisten gynger,
Seer sig om og hvipper lidt.

311

Det er koldt herude:
Ravne skrige, Ugler tude,
Søge Føde, søge Læ.
Kragen spanker om med Skaden
Højt paa Rygningen af Laden,
Skele til det tamme Kræ.

Hanen sig opsvinger
Paa en Snemand; sine Vinger
Kladskende han sammenslaaer.
Krammer Halsen stolt og galer -
Hvad monstroe han vil den Praler?
Hvis endda om Tøe han spaaer!

Inderlig jeg længes
Efter Vaar, men Vintren strænges;
Atter Vinden om til Nord!
Kom Sydvest, som Frostent tvinger!
Kom med dine Taagevinger!
Kom og løs den bundne Jord!

312

Hjejlen

Hjejlen! han har ikkun een Melodie,
Og den endda i Minore;
Den stemmer lidt til Melankoli,
Og dog jeg raaber: encore!
Jeg ynder hans Maestoso godt;
Den passer til Heden derude;
Naar Havsulen klæder Himlen i Graat,
Og Moseuglerne tude.
Den passer ret vel til Blæstens Suk
Hen over Gravhøjes Toppe,

Til Kongeørnens blodtørstige Kluk,
Alt som han speider histoppe.
Det giver Liv dog i skumle Ørk,
Om langt fra ikke et lystigt;
Er Skyen graa og er Jorden mørk,
Den Fløjte klinger dog trøstigt.
Den leder Foraarsconcerten ind
Med en alvorlig Andante.
Desmeer forlystes da Sjæl og Sind
Ved Lærkens Allegro brillante.

313

Lærken

Der er han selv! Velkommen tusind Gange
Min Yndling, Du! som over Vintervange
Tør vække Foraarslyst;
Og, medens Frosten lukker Søens Bryst,
Vil aabne mit med dine Jubelsange.
Ak er det ei for tidligt dog, Du spaaer
Om den saa inderlig forønskte Vaar?
For tidligt jubilerer?
Hvis Vintren endnu een Gang triumpherer,
Du vistnok for din Spaadom Utak faaer.
Dog Nej! syng ligevel, du vakkre Digter!
Du spaaer saa skjønt, om og din Spaadom svigter:
Om af forsagte Sind
Gaaer alle Glæder ud - og Frygten ind,
Du uforfærdet dog for Haabet figter.
Ret saa, min Ven! i Vinterstorme just
Man synger bedst om Somrens Zephyrpust:
I Nattens Skygger dunkle,
Om Morgendiamanterne, der funkler
I Skummet af Skinfaxes Aandeprust.
Med Glædessang du hilser Morgenrøden,
Heel ubekymret om den bringer Føden;
Hver Aftenstund -
Med Sang du synker hen til roligt Blund,
Ved Midnat kvæder lige ufortrøden.
Du synger naar du kommer, naar du gaaer;
Ret saa! hvorfor i Høst ej, som i Vaar?
Naar Vandretimen lyder,
I det Farvel, du Sommerlivet byder,
Du lige freidigt Afskedstrillen slaaer.

314

Sisgenen

Du, som i Vaarens og Haabets Dragt
Har Vintervejen tilbagelagt,
Vær hjertelig hilset, min svenske Fugl!
Hvor i al Verden har du holdet Juul?
Dog ligemeget hvorfra du kommer,
Hvorhen du agter dig nu i Sommer:
Til hine grønklædte Klippebanker
Did følge Dig mine forlystende Tanker,
Det kunde slet aldrig gaae mig iglem:
De stolte Floder! de ydmyge Væld!
Den livlige Dal! det alvorlige Fjeld!
Og Folket, som boer i de yndige Dale!
Saa gjevt udi Daad, og saa vakkert i Tale!
Og Kvinderne, mere end Haaret viser,
De ere Døttre af Oldtidens Diser.
Ak! er end slet Ingen, mig haver kjær;
Dog Een og Anden vel mindes mig der.
O siig dem - og kan du - da syng du det frem
I dette dit skjønne, velsignede Hjem:
"Der boer en Mand paa de jyske Vange,
"Han digter Æventyr, digter Sange;
"Ham kommer ved Blikket mod Sveas Kyst
"En Taare i Øjet, et Suk i hans Bryst."

315

Hornuglen

Hvilken frygtelig Fagot!
Fra Ruinerne af Bugges Slot
Har som Barn jeg hørt den. Ordet gik:
Denne sande Spøgelsemusik
Var af Herren selv paa Gammelhald,
Hvor han klager over Borgens Fald;
Over Kongen, som hans Ridderblod
Ved Snigmordere udøse lod.
Siden blev mig af vor Skytte sagt:
Det var Lyden af den vilde Jagt.
"Søndagsjægeren!" hver Nat han maae
For sin Ryggesløshed bøde saa.
Lykkelige Tid, da jeg i Ro
Kunde Æventyr og Fabler troe.
Var der noget, som mig Skræk indjog,
Var der Andet, mig forlystet dog.
Og om ængstedes mit unge Bryst,
Selve Skrækken havde og sin Lyst.
Tud kun derfor, vilde Jæger, Du!
I dit Jagthorn! Væk den gamle Gru!
Med de unge Dages Tryllerie
Fyld igjen min gamle Phantasie!
Og er end som Mand jeg heel erfar'n
Lad mig dog som Digter være Barn!

316

Viben

Viben! det lille næsvise Ting
Slaaer mig om Kjæret saa mangen en Ring,
Tumler sig lystigt i luftige Dands,
Værger om Kjæret, som det var hans.
Skjælder og smælder paa hver en Fugl:
Kryber end ikke for Ørnen i Skjul.
Havde han Magt blot, som han har Villie,
Hersked han ene paa grønne Tillie.
Hvad mon vi skal med den Skjændegjæst
Her ved den frydfulde Foraarsfest?
Dog, kan jeg tænke, af evig Fred
Blev man tilsidst dog i Længden keed.
Hvad er et Ægteskab uden lidt Kiv!
Kun et langsommeligt søvnigt Liv.
Hvad er et Venskab foruden lidt Tvistighed!
Visseligen Hyklerie kun og Listighed.
Nu, ogsaa du da velkommen her!
Ansee som Herre dig over mit Kjær!
Yp mod de Andre din lille Krig,
Fører den, veed jeg, foruden Svig;
Ender den, veed jeg, foruden Tab,
Fanger end ikke det mindste Skrab.
Ikke besværlig din Skjænden kan falde mig:
Min Kritikakler jeg derfor vil kalde dig. -

317

Stæren

Eja! Velkommen du lystige Stær!
Har vi din Skjelm nu tilbage her?
Hvor har du stjaalet i Vinter din Viin?
Sidste Høst kneb du ved Mosel og Rhin.
Nu har du vist været nede ved Cap,
Og med Constantia lædsket dit Gab;
Eller som Probenreuter med Fif
Gjæstet Madeira, maaskee Tennerif.
Sikkert, af Druen begejstret, du spaaer
Om den med Længsel forventede Vaar;
Knæbbrer som Storken, og kviddrer som Svalen,
Fløjter som Droslen og Nattergalen.
Vist nok, ifald jeg det nøje tager,
Alt jo af Efterabelse smager;
Men om du gjør det kun temmelig godt,
Vil jeg dog kalde dig min Pierrot.
Er af Plastikere du ikkun Halen,
Staaer du end dybt under Originalen:
Vækker du om den Erindringer ømme,
Glæder mit Hjerte med Foraarsdrømme.
Drømme jo ere, som Hvermand veed,

Skjønnere ofte end Virkelighed.

318

Storken

Hillemænd!
Husets allerældste Ven!
Gaaer han ikke der og spanker,
Nu som før i dybe Tanker.

"Det er ikke sært, min Kjære!
"Om jeg maa adstadig være:
"Jeg var Mand, da du som Dreng
"Plukked Blomster udi Eng".

Det er sandt!
Jeg erindrer ogsaa grant
Hvad min Moder da mig sagde:
Du Smaabørn fra Engen bragde.

"Nu kan vistnok Ingen mere
"Dig med saadan Snak fixere;
"Ældre er Du, kan jeg see -
"Er Du ogsaa klogere?"

Ja og Nej!
Dog derom er Talen ej.
Lad os snakke nu om Andet.
Hvor' staaer til i Sønderlandet?

"Næsten som det altid plejer:
"Sund Forstand slet Intet vejer;
"Stedse man forsvinde seer
"Dyd og Penge meer og meer."

Guld og Dyd!
Følges disse ad i Syd?
"Hver er god for sig" saa siger
Man i disse Nordens Riger.

319

"Hisset har man ikke Stater,
"Men alene Potentater -
"Een kun klædt i Purpur staaer,
"Resten udi Lænker gaaer."

Det var slemt,
Hvis det ellers ej er Skjemt.
Her regjerer ikkun Loven;
Frihed gaaer bag selve Ploven.

"Anstrøg af Religionen
"Hører hisset nu til Tonen;
"Smaafolk troe en Smule meer,
"Philosofen dem beleer."

Kjære, Nej!

Her vi gaae en bedre Vej:
Arme, Rige, Læg og Klerke
Alle er' i Troen stærke.

"Hisset bøjer Guldets Retten,
"Rigest vinder altid Trætten.
"Loven fanger kun de Smaa,
"Udenom de Store gaae."

Det er stygt!
Udi Lovens Skygge trygt
Her den Fattige sig strækker,
Retfærds Skjold ham stedse dækker.

"Venskab hist er kun en Maske,
"Kjærlighed en snedig Taske;
"Falskhed, Løgn og Hyklerie
"Giver Titel af Genie."

Fy for Skam!
Man i Sindet bliver gram
Ved saa megen Løgn at høre:
Stoppe vil jeg nu mit Øre.

320

Glenten

Ret længe skal vi nu, min Tro!
Paa Sneppen ikke vente;
Der er hans Rejsfælle jo,
Den Tyveknægt, den Glente.
"En Tyv! det burde du, minsandt!
"Bevise først tilfulde:
"Hvis man i Gjerningen mig fandt,
"Jeg aldrig nægte skulde.
"Jeg slider som en ærlig Mand
"For mig og mine Unger;
"Men uden Skyld man falde kan
"For onde Klaffertunger.
"Jeg arme Stakkel lide maa
"For hvad de Andre gjøre;
"Den rette Tyv - du lide paa -
"Er nærmere for Døre.
"Nu kan Du troe mig, om Du vil,
"Men det er Storken, Kjære!
"Det kan Du dig forlade til
"Den rette Tyv mon være.
"Det er, for Huus Du laaner ham
"At han Dig saa bestjæler;
"Han har bidt Hovedet af Skam -
"Er baade Tyv og Hæler."
Tak for din Underretning, Ven!
Men Løn Du og kan vente!
Bie lidt! jeg kommer strax igjen;
Jeg Bøssen blot vil hente!
Ah! see hvor flux han Flugten tog
Den gamle Skjelm, den Glente!

Uegennyttig er han dog:
Bagtaler Folk for Inte.

321

Sneppen

Tys tys tys! hvad hører jeg?
Hvad er det, som rører sig
Hisset i Haslen
Med Raslen?
Med klapprende Vinger
Sig svinger?
Ja, ved Sanct Hubertus! der har vi den jo!
Nu bliver der herken Rist eller Ro.
Tirez haut! tirez haut!
Hvilken stærk Magie
Ligger i
Disse mystiske Ord:
Er det ej, som om virkelig foer
Et electrisk Stød gennem Jægerens Bryst
Ved den tryllende Røst?
Fra Morgenstund
Til den mørke Nat,
Med sin Flint og sin Hund,
322 Gjennem Skov, gennem Krat;
Og har han tillige en Fjer i sin Hat
Af *den første Sneppe* fra Skoven baaret,
Til Sneppekongen da er han udkaaret.
Og stolt som en Konge, og langt mere glad
Han staaer som den Første i Jægernes Rad.
Men Æren og Glæden de vare kun kort,
Til den kjære Gjæst rejser atter bort:
Naar første Blomst udi Lunden smiler,
Mod Norden han piler.
Og Jægeren hænger sin Bøsse hen;
"Mon jeg er med, naar det hedder igjen:
"Tirez haut! tirez haut!"

323

Silkehalen

Nordens Phoenix! ligesaa deilig som sjelden!
Er det saa da, lider Du aldrig af Ælden?
Kan i Ungdomsglands uforanderlig bramme?
Eller maa Du forynges i luttrende Flamme?
Kan som Ægyptens henfalde i Støv og i Aske,

For paany i ungdommelig Skjønhed at braske.
Er det Dig, som i Digterhjerne udklækker
Sjælevandring? og Haab om Udød'lighed vækker?
Har Du lært ham, at smile ad Graven og Baalet?
Lært ham, søge sig fjernere, høiere Maalet?
At Du gjæsted' mig, syv Aar er det jo siden:
Hvi for Dig just saa langvarig Vandringetiden?
Hvorfor syv just? I syv forvandle sig Larver,
Syv ere Prismaets, syv ere Regnbuers Farver;
Syv de Toner, i hvilke Mennesket synger;
Syv de Aar, udi hvilke han selv sig forynger.
Ak! men under enhver Foryngelse ældes
Jordens Herre, indtil omsider han fældes
Af en Stærkere, Døden. I Støv og i Aske
Falder hen da Sjælens yndige Maske.
Ja! men Dødens stærkere Herre vel gjemmer
Sjælen en bedre, naar fra de luttrende Emmer
Den, en udødelig Phoenix, paa himmelske Vinger
Over Døden og Mørket til Lyset sig svinger.

324

Solsorten

Fløjtetoner elskovsømme, bløde,
Naae mit Hjerte.
Mon af Nattegalen, lille Søde!
Du dem lærte?
Blomsterløs er Engen, bladløs Skoven,
Isen tynger
Søens Barm, i Fængsel sukker Voven -
Og Du synger?
Dine Sange, Du! om Vaarens Glæder,
Hvi saa korte?
Førend Mark og Skov bær Vaarens Klæder,
Er Du borte.
Er det sandt: gaaer Du til Norges kolde
Bjergetoppe?
Hvad kan vel den ganske Sommer holde
Dig deroppe?
Er dog ikke smukkere hernede
Mine Bøge?
Hvorfor vel i Granerne din Rede
Hisset søge?
Men *der* hang din Moders, kan jeg tænke.
Reis da Kjære!
Fødelandet, veed jeg, har en Lænke,
Blød at bære.
"Blød at bære; ja! men haard at bryde;
"Tung at kaste,
"Let at bære. Hjertets Længsler byde
"Did at haste.
"Bøgen hørte *dine* første Sange,
"Dine Sukke;
"Granen paa de kolde Klippevange
"Bar *min* Vugge."

Droslen

Naa! skal du ogsaa strax afsted?
Vil knap et Stykke qvæde.
Ak! hvem der maatte reise med!
Det blev en Hjertensglæde.
Jeg gad dog gjerne seet engang
De stolte norske Fjelde;
Hvor, hæved' over Skyens Gang,
De trodse Tidens Ælde.
Gad hørt hvorledes Tordenskrald
Imellem Klipper rumle;
Hvor Fosser sig fra høien Hald
Ned udi Dybet tumble.
Jeg gad besteget Skøgtuls Tind,
Hiin hvide Klippetue,
Hvor dybere i Himlen ind
Det klare Blik kan skue.
Gad lyttet i den mørke Skov
Til kæmpende Tiurer,
Hvor stærke Bamse gaaer paa Rov,
Og Feige Graabein lurur.
Hvor Skytten flyver op og ned
Ad Bjergene paa Skien,
At æske ud til Kamp saa heed
Den gamle Skjelm i Hien.
Gad seet, hvor raske Gutten slaaer
En Halling saa det dunderer,
Og Gjenten med det gule Haar

326 Undselig ham beundrer.
Gad seet det Sted, hvor Ola sad
Hiin Morgen førend Slaget,
Da Skjalden Bjarkemaalet kvad,
Og vakte Vaabenbraget.
Jeg gad end heller seet den Steen,
"Som truer Norges Fjender,"
Hvor over tusind Sætters Ben
Den gamle Lougen rinder.
Gad seet det stærke Fredrikshald,
Paa gamle Dage tænke,
Da Carl dig maatte ved sit Fald
Udødelighed skjænke.
Ak ja! jeg gad mig tumlet der,
Paa Dovre, som ved Sarpen -
Men jeg maae blive hjemme, her
I Lyngen røre Harpen.
Farvel min norske Ven! far hen
Paa dine lette Vinger!
Men har min Harpe der en Ven,
Min Hilsen Du ham bringer.

Skovduen

Der kommer Duen: den blysomme Fugl,
Og søger i Skoven det tætteste Skjul;
For trofaste Elskov i huuslige Ro,
For Familieglæder i lønlige Bo.
Naar Bøgen i Maj slaaer sin Solskjerm ud,
Du sidder derunder med kjelne Brud:
Jeg hører din ømme Kjerlighedsrøst,
Og mindes mit eget Hjertes Lyst.
Der var en Tid, da jeg og som Du
Har levet allene for Glædens Nu,
Da mange Tanker bevæged mit Sind,
Men alle de andre til een svandt ind;
Da hver en anden ungdommelig Lyst
Indsmelted til een i mit elskende Bryst:
Da kom det mig for, som om Livet var
En bestandig Vaar og bestandig klar.
At alle de friske Blomster jeg saae,
Engang skulde visne, jeg tænkte ej paa.
Jeg tænkte ej paa, at Skovens Pragt
Engang maatte skiftes med Vinterdragt:
Ej at din forelskede Kurren engang
Vilde tie som al anden Fuglesang.
Og ak! jeg tænkte end mindre paa,
At Kjerlighed ogsaa kunde forgaae;
Men elsk kun, min Due! og bryd dig ej om
De Vintertanker fra Skyggerne kom.
O! kur kun og kjæl kun og hør ikke paa
De Tungsindighedssuk, fra mit Hjerte gaae.
Thi nyd du mens Tid er din Foraarslyst!
Alligevel tidlig nok kommer din Høst.
Vær klog da og glæd dig imens du er ung!
Den sildige Anger er bitter og tung:
Naar Vinteren kommer saa kold og saa haard
Du flytter jo dog til en anden Vaar.

328

Falken

En Falk! ja nu er den Tid forbi,
Du reed i Kongefølge.
Vel est du nu atter fattig, dog frie;
Kan dig i Skoven dølgje.
Tilforn du båres paa Fruerhaand
Og skjult i Gyldenhætte;
De vilde dig smykke med Rosenbaand,
Men dog i Fængsel sætte.
Dog - var det ej bedre, da herlig Musik
Omkring dig monne skingre?
Da Føden fra Herreborde du fik,

Og Klap af Rosenfingre?
Den ædle Hest og den trofaste Hund
Fik Hug, naar Du fik Æde -
Og du var som Gjæst i den grønne Lund,
Naar Prindser gik til Sæde.
"O! al denne glimrende Lykke forvist
"Jeg under Nattergalen:
"Gier ei af min Rede den mindste Qvist
"For hele Riddersalen.
"Jeg giver end ikke en Draabe Vand
"For Viin af gyldne Bæger;
"Og er jeg endogsaa en fattig Mand
"Mit eget Bord mig kvæger.
"Bøj du kun for Stormanden dybt din Ryg,
329 "Naar du hans Kjøkken lugter:
"Om der til Eftermad vanker lidt Stryg,
"Kys Riset, som dig tugter.
"Sæt dig kun til Nattergalen i Buur!
"Og syng naar Herren byder;
"Jeg svinger mig ud i den vilde Natur,
"Og fattig Frihed nyder."

330

Thomas i Gjærdet

Nordiske Kolibri! Du som boer -
Ingen veed jo næsten hvor.
At et lidet Glimt af dig man seer
Det er Nyt som sjældent skeer.
Hvi saa sjælden Du til Lyset frem!
Har du ogsaa Huus og Hjem?
Har du Lille! ogsaa Børn og Viv?
Til din søde Tidsfordriv?
Hvad bestiller du den Dag saa lang?
Giver ej et Hvip engang.
Boer maaske herfra i Verden vidt?
Er kun her en Eremit?
Eller har dig Slægt og Ven forladt?
Sørger derfor Dag og Nat?
Eller ak! maaske du ogsaa veed
Lidt om skuffet Kjerlighed?
"Jordmonark! Du seer saa stoltelig
"Fra din Høihed ned paa mig.
"Sand Lyksalighed, din Viisdom troer,
"Kun i Glands og Færdsel boer.
"Siig mig: i dit eget lange Liv
"Hvad er vel *din* Tidsfordriv?
"Drømme skjønt om Magt og Herlighed,
"Bygge op og rive ned:
"Sætte dig et Maal, du aldrig naaer,
"Kæmpe om et Potteskaar.
"Store Herre! ynk kun ikke mig!
"Jeg misunder ikke dig.
"Bad dig, brænd dig kun i Ærens Sol!
"Tumle dig fra Pol til Pol:
"Enden dog, du Træl af Magt og Guld!

"Er ikkun en Sæng af Muld."

331

Rørdrummen

Hør!
Hvilket Suk! det hæver sig og dør,
Liig en Basunes i Søens hvislende Rør.
Hvo er du, som hilser Vaarens Dage
Med Klage?

"Nej!
"Hvad du hører, Klage er det ej;
"I Elegier alleneste bejler nu jeg.
"Hvorfor kan man ej i Suk udtrykke
"Sin Lykke?

"O!
"Der er Lykke, mere end du vil troe
"I umisundte, stille, lønlige Boe.
"Ikke alle Suk og Taarer glide
"Af Kvide.

"Sang,
"Selve din, min Ven! har ej engang
"Idelig jublende Glædes henrivende Klang;
"Og maae Du ej selv jo stundom græde
"Af Glæde?

"Tidt
"Om Lyksalighed paa Jorden vidt
"Lede I Mennesker! finde som oftest lidt;
"Mangen leder, til han vorder fremmet
"I Hjemmet.

"Mit
"Er kun snævert, ejer ikkun lidt;
"Dog jeg det ikke, du Stolte! bortbytter for Dit.
"Ingen, Du! af dine gyldne Avner
"Jeg savner.

332

"Flyv
"Med din Legion af Ønsker! Klyv
"Møjsomt til Ærens Top, og lyksalig Dig lyv!
"I min Vraae jeg skal Dig ingenlunde
"Misunde."

333

Bruushanen

Tringa pugnax! nu blier her et muntert Liv;
Thi hvad er Livet foruden Kiv?
Lig en Sommer foruden Torden og Blæst,
Beständig Solskin tjener ej bedst.
See! til Striden sig ruster den modige Trop,
Rejser Fjedre og puster sig op.
Trindtom stander det svage, men kjerlige Kjøen;
Elskovs Glæde er Tapperheds Løn.
Nu begyndes: jo det gaaer alvorligt til!
Ret som tilforn udi Ridderspil;
Damerne, læse vi, monne deeltagende see
Paa den rædsomme vilde Melée;
Eller som i vor mere forfinede Tid
Naar Recensentere rage i Strid
Med Forfattere, kæmpe, om ej med Spær
Saa dog med mordiske Gaasefjær;
Men med den Forskjæl, at Ridder og Bruuskok veed
Altid Kampens Aarsag og Meed,
Samt at alle de Vaaben, vi hos dem see,
Ere aldrig forgiftede.
Ej! hvad nu! skal Krigen endes saa snart?
Ah! der kommer en Høg med Fart;
Ret som hiin, der fra Elba tilbagevendt
Raabte: nu er Congressen endt.

334

Rylen

Det er jo Rylen, som hisset kommer!
Hun bliver dog over hos os i Sommer.
God Morgen! i Mosen, paa Engen, ved Vejlen;
Vær s'god! Tag til takke hos Viben og Hjejlen!
Jeg lider Din stændige Huusmodersyssel,
Hvor vel under idelig Sylren og Myslen:
Jeg veed det er ikke saa ilde meent:
Du vil have Huset forsynet og peent.
Den Mand og de Børn vil ej Orden holde,
Det kan Dig jo ogsaa lidt Ærgrelse volde;
Jeg kommer dog virkelig flere i Hu,
Der jævnt hen knurre og knærke som Du;
Men skjøndt de ogsaa skjænde en Smule
Og, som det kan træffe imellem, suurmule;
De have *forinden* et kjerligt Sind,
Foruden et smigrende Smiil paa Kind:
Et kjælent Ord og et Favnetag ømt -
Nu, Herre Gud! hvad er vel da forsømt.
I hele Naturen er haardt som blødt
Jo blandet, som Livet med suurt og sødt:
Af begge dog Skjæbnen ret ligeligt maaler,
Og den ikkun *nyder* som ogsaa *taaler*.

335

Horsegommen

Du Flyvemester, der stiger mod Sky'n,
Pizzitando!
Og styrter til Jorden igjen som et Lyn
Smorzando!
Din Amoroso klinger, min Troe!
Som Latter;
Skjøndt først du har stemt til Adagio,
Du skratter.
Est du en Elsker, der nærmer sig ømt
Med Smiger;
Med Spot, naar Elskovs Bæger er tømt
Bortviger?
Maaskee du skal med dit sælsomme Spil
Advare?
Tidt Elskov er blind, og ej tænke vil
Paa Fare.
336 En farlig Tid er Kjerligheds Vaar,
O Piger!
Om Kjerlighed indtil Døden den spaaer;
Men sviger -
Den sviger ofte og ofte snart,
O Qvinder!
Snelt kommer Amor, men og med Fart
Forsvinder.
Men hvis du med Venskab ham fængsle forstaaer,
Du Skjønne!
Skal han Dig med Troskab i Høst som i Vaar
Belønne.

337

Muusvaagen

Ih! see god Dag Hr. Laandraad! hvordanne staaer det til?
Der er saa læng' imellem De os besøge vil;
Det er jo mange Tider - et halvt Aar er det vist -
At her i disse Egne vi have seet Dem sidst.
"Ja, Kjere! jeg maae virke foruden Roe og Rist
"Og svære Embedspligter mig have fængslet hist.
"Jeg veed det nok: man venter mig her med Længsel stor;
"Med Extrapost jeg derfor herhid fra Syden foer,
"Her har jeg saa det samme uendelige Slid;
"Og naar endda jeg rigtig blev lønnet for min Flid!
"Men mine Sportler falde bestandig saare smaa:
"Af Rotter næsten ingen, af Muus kun ganske faa."
Det tykkes mig dog ikke; endskjøndt De siger saa
Og overalt min Kjere! man klager ogsaa paa:
De gjør Dem selv betalt udi Bondens Høns og Lam,
Og er det sandt, mig tykkes: det næsten er en Skam.
"Hvad snakker De om Bonden? jo den Karl! luur De ham -

"Det skader ham slet ikke, engang han faaer et Ram:
"Min Sportulering, skriger han altid paa, er dyr;
"Jeg taer kun for Udpantning mit lovlige Gebyhr."
Ja saa! jeg har og kjendt Dem jo som en ærlig Fyr;
Der med en sjælden Strenghed Skin af det Onde skyer:
Men Embedsmænd beklíkkes saa ofte, kan jeg troe,
Gid Deres Ret saa lovlig, De nyde maae i Roe.

338

Stillitsen

Smukke Fugl! Du som saa tarvelig
Tager Føden Din af Tidsler;
Vakker er din Sang, thi blidelig
Som en Kilde den henrisler.

Men ved slig en Kost hvorledes kan
Du dog Lyst til Sangen finde?
Kan en Digter da ved Brød og Vand
Lade Digteraaren rinde?

"Netop Kjere! Skjalden sulte maa;
"Synger bedst, naar han er sulten,
"Siig mig, hvor en feed Poet Du saae!
"Neppelig ved Skriverpulten.

"Det forstaaer sig: sulte reent ihjel
"Maae han ei. Jeg har en Broder,
"Som i Buur befinder sig ret vel,
"Men maae trælle for sit Foder.

"Rigtignok: hans meste Tid gaaer bort
"Med hans Ædekop at trække;
"Men selv det Opmærksomhed, skjønt kort
"Kan for ham hos Mange vække.

"Men han venter og, naar han er død,
"At hans Skind udstoppet bliver.
"Denne Løn, min kjere Mand! er sød,
"Og hans Hjerte kjønt opliver."

339

Irrisken

Ha! Bravo! først Liv nu Concerten faaer
Ved Piccolofløjten foroven.
Naar du dine smaa Tremulanter slaaer,

Da vandrer jeg glædest til Skoven.
Og Kjerester vandre nu Arm i Arm
Alt under Løvhvælvinger grønne;
Og sødeligt svulmer forelsket Barm
Af Haabets Drømme saa skønne.
Fuldt toner Elskovs Natur-Symphonie
Og vækker Hjerternes Længsel;
Gjør Tungen af Blyhedens Lænke frie,
Og Ønsket udaf sit Fængsel.
Bevingede Bejler! som frit og trygt
Din Elskovserklæring fremfører;
Dit lille Hjerte ej kjender til Frygt,
Og Tvivlen det aldrig berører.
Hvi kan dog ej Mennesket elske som Du
Og ej med fordelede Kræfter?
Hvi kan det ej leve for Kjerligheds Nu,
Og uden Frygt for *Herefter*?
Men haver dette *Herefter* maaskee
Et høiere *Noget* at byde?
En Elskov, som ikke skal Døden see
Og aldrig er til at fortryde?
En anden stor Harmoniemusik
Og uden skurrende Toner,
For hvilken vi ikkun et Varsel fik
Fra Skovenes dunkle Kroner.
Saa er denne lille Concert maaskee
Præludium blot til den Store;
Naar Jord og Himmel forenede
Istemme et evigt Majore.

Svalen

Vidlvit! der er Svalen, min Troe!
Ih nu da! saa har vi Sommeren jo!
Vor kjere Logerende fra ifjor!
Gjerne han paa et Tagkammer boer!
Bygger og holder det selv istand -
Hjertelig velkommen i vort Land!
Altid beskjæftiget! ud og ind!
Op og ned! hid og did, som en Vind!
Haver ei Tid til at gi'e os en Sang,
Førend ved Sommerens Ende engang:
Spidser os af med et kort Kvirrelit;
Først naar Familien kommer saa vidt,
At den kan skytte sig selv, faaer han Roe,
Til os at more en Gang eller to.
Men Soireen er atter kort!
Kommer endda først naar han vil bort:
Sildig han kommer og tidlig han gaaer;
Alt udi Høsten om Vinteren spaaer.
Siger Farvel til den gyldene Vang -
Hvor er Du henne den Vinter saa lang?
Har dig en anden Sommer maaskee,
Medens vi her have Frost og Snee?
Har dig et andet Lyststed der,

Mens vi har Byger og Storme her?
Eller mon sover du Vinteren hen,
For at opvaagne med Vaaren igjen?
Ak ja! saa skal jeg jo og engang
Sove *min* Vinter - Gud veed hvor lang -
Tænker dog: den, som kan vække dig,
Til Foraaret ogsaa vil kalde paa mig.

341

Vagtlen

"Hys!
"Tys!
"Kom nu og kys!
"Tag mig!
"Drag mig!
"Ej meer beklag dig
"Over min Kulde!
"Thi nu er jeg varm.
"Kom da. du Hulde!
"Og synk til min Barm!"
Ja den har du lært udi Myrthernes Land,
Hvor Rosen aldrig henvisner;
Hvor Hjertet enten maa staae ibrand,
Eller og af Kulde det isner.
Hvad vil du med saadan en Elskov her?
En Ild, som Vesuvio tænder?
Her have vi "*mindre men længere kjær*;"
Men her er ingen, som brænder.
Her kalde vi den kun en Fusentast,
Som elsker meer end tilmaade;
Med Ingenting haver der her nogen Hast;
Fornuften skal alletid raade:
Her er saa meget andet, som først
Skal ta'es i nøje Betragtning;
Man slukker ei heller sin Elskovstørst,
Før Venner har givet Eragtning.
Saasnart vi nu synes, det nok kan gaae an,
Og Begge er' tjent' med Partiet:
Saa blive de unge Folk Kone og Mand -
Hvis ikke man har sig forbiet.
Og naar de saa bli' til hverandre vandt',
Og kjønt forliges da siden:
Jeg virkelig engang imellem fandt,
At Kjerlighed kommer med Tiden.

342

Hejren

Der kommer Hejren i Bølgeflugt,
Velkommen skal han være!
Rigtignok synger han ikke smukt;
Har ingen skjønne Fjære.
Rigtignok har han et slet Renommee
For visse Tyverænker;
Fiskeren vil ham nødigen see;
Kun paa hans Død han tænker.
Men jeg tænker paa den yndige Ø,
Hvor han sin Rede bygger;
Den ligger i *Christian den Fjerdes Sø*
Dybt under Bøgeskygger.
Jeg tænker mig hen i den venlige By,
Der klynger sig til Skoven;
Naar Solen gaaer frem af sin Morgensky,
Og klart forgylder Voven.
Jeg tænker mig ind i den fremfarne Tid,
Da Kongesønnen øved
De Kræfter, som siden i blodige Strid
Hans mange Fjender prøved.
Da var der et Liv i den lille Stad;
Da var der Liv paa Søen;
Naar kongelig Styrmand ved Roret sad,
Og foer om *Æbeløen*.
Jeg tænker i Tiden mig længere ind
Paa hine Trængselsdage,
Da Nørreriismanden med Heltesind
Drev fremmed Vold tilbage.
Jeg tænker i Tiden mig længere op,
Og paa hiin Kongemoder,
Der værged med liden trofaste Trop
Om sine unge Poder.
Vel er hun alt længe saa godt som glemt
Med Slægten hun forsvared;
Ej vides, hvor Ebbesens Liig er gjemt;
Hans Daad kun er bevared.
343
Vel ligger det prægtige Slot i Gruus,
Hvor Christian holdte Festen.
En Taarneruin er nu Uglens Huus,
Og Ræven ejer Resten.
Ak! Kongernes Slægter og Slotte forgaae;
Forgjæves man dem freder;
Men hisset de vilde Træer end staae,

344

Ternen

Terne! Du erindrer mig
Sødt om gamle Dage,
Mine Tanker vende sig
Gjerne did tilbage.

Tosset var jeg rigtig nok,
Da enhver, som vilde,
Udaf Eventyr en Skok

Kunde mig indbilde.

Kunde faae mig til at troe,
At Du var den samme,
Som til Signes Jomfruboe
Stak den røde Flamme.

Du var Skyld i al den Harm
Ved din trædske Tunge;
"Habor laae i Signes Arm"
Røbed Du den Konge.

Tidt ved Haborshøj jeg sad,
Og paa Hyrden hørte,
Naar han Signes Vise kvad.
Ak! hvor den mig rørte.

Hvad han sagde, hvad han sang,
Vist og fast jeg tro'de:
At Kong Siger her engang
Virkeligen bo'de.

At i Sigershøjen hist
Hviled sig hans Bene,
Mens Du flagrer uden Rist
Over Gravens Stene.

345

Og at her i Galgen svang
Habors røde Kofte:
Ak! jeg kunde ej den Sang
Høre da for ofte.

Men nu er jeg bleven klog,
Troer ej meer, men tvivler;
Ad den stakkels Skolepog
Heel fornuftigt smiler.

For nu har jeg lært saa vel
Udaf lærde Bøger:
At man Stedet uden Skjel
Her paa Heden søger.

Om i Sjælland snarere
Saadant er passeret;
Eller og i Sverrige,
Har man disputeret.

Efter mangan lærd Tractat
Kan da snart man dømmе,
Komme til det Resultat:
Alt er bare Drømme.

Hm! mig tykkes næsten dog:
Om jeg end udtømte
Lærdoms Skat, at som en Pog

346

Min Søn! om Du vil i Verden frem,
Saa kuk!
Hvad enten Du finder den god eller slem,
Kun kuk!
Om den gaaer frem, om den gaaer tilbage,
Den lige let Du Dig altid tage!
Med Smil og med Latter,
Syng højt og syng atter:
Kukkuk!

Naar den forfølger hvad man kalder Dyd,
Saa kuk!
Naar Sandheds Røst døves af Bjældelyd,
Saa kuk!
Naar den, som sidder paa Dommersæde,
Mon Ret og Pligt under Fødder træde:
Syng lystig med Latter!
Syng højt og syng atter:
Kukkuk!

Den Lærde fanger i Taarer sin Løn,
Og Suk!
Din Lærdom bestaaer i eet Ord, min Søn!
Kukkuk!
Den Lectie, veed jeg, er let at lære,
Og den skal Dig gyldne Frugter bære.
Beständig med Latter!
Syng atter og atter:
Kukkuk!

Vær doven! kun trættes Du aldrig ved
Dit Kuk!
Til sidst raaber hele Verden med
Kukkuk!
Den Nøgle vil aabne Dig alle Døre,
Til Ærens Top Dig paa Roser føre;
347 Kun immervæk trøstig!
Syng højt og syng lystig:
Kukkuk!

Vær Skjelm og Kjeltring! men glem blot ej
Dit Kuk!
Dit Øre for Jammeren paa din Vej
Kun luk!
Du Klager og Bønner kun møde med Latter!
Jo mere de græde, jo mere Du skratter!
Frisk op Du! og bryst Dig!
Syng højt Du! og lystig:
Kukkuk!

Beskeden Fortjeneste kæmpe mod Savn
Med Suk!
Du raabe bestandig paa eget Navn:
Kukkuk!
Du aldrig for egen Familie svede!
Men læg dine Æg Du i Andres Rede!
Lad Andre Dig fo're!
Dig selv Du kun more!
Kukkuk!

Men Alting ender paa Livets Vang
Et Suk.
Omsider Du kvækker for sidste Gang
Dit Kuk.
Thi kuk da saa højt og saalænge Du aarker!
Snart uden Kuk Du i Graven snorker.
Min Søn da kun trøstig!

Syng højt og syng lystig:

348

Lyngspurven

Hvem der! hvor saaes vi To sidste Gang!
Ak ja! det var jo hisset ude,
Hvor intet Bjerg gjør Vejen trang;
Hver Nat, ja hele Dagen lang,
De Vestenvinde tude.
Men hvorfor vilt du just i Ørken boe?
Der er jo ikkun lidt for Øjet -
En fattig Enbærbusk din Skov er jo!
Men gier dig Føden kan jeg troe,
Du er med lidt fornøjet.
Der sidder Du nu hele Dagen lang
Mens Storm din Skov mon ryste;
Men selv i denne øde Vang
Du har en munter Elskovssang,
En Vandrer at forlyste.
Hvor kan da Livets korte dunkle Nu
Dig saa til Glæde stemme?
Ak! hvo der kunde dog, som Du,
Med stille Sind og nøjsom Hu
Sig saa i Hytten gjemme!
Men jeg, jeg skal bestandig op og ud -
Om blot med mine Tanker;
I Havblik og i Bølgebrud,
I Sommervarme, Vinterslud,
En Pillegrim jeg vanker.
Du har i Fattigdom et sorgfri Bryst,
Og i din Løndom Glæder;
Hvi drives jeg af Rejselyst,
At søge Lykke eller Trøst
Paa ubekjendte Steder?
Hvi kan jeg ej som Du slaae mig tilroe,
Til Trækketiden kommer!
Hvi kan dog ikke Sjælen boe
Udi sin Lejevaaning froe
Den korte Livets Sommer

349

Nattergalen

Velkommen lille Emigrant!
Hvi tøver du saalænge?

Siden Løv i Lund sprang ud,
Og Blomsterne i Enge,
Alt manganen Dag henrandt.

Hvi kommer Du saa silde?
Det med vor glade Fest
Lakker snarlig hen ad Enden:
Alt sveg saa manganen Gjæst
Det store Bryllupsgilde.

Selv Lærken af sin Hymenæe
Det sidste Vers har sjungen;
Tyst i Mark! og tyst i Skov!
Kun Du nu rører Tungen
I Lundens tause Læ.

Ja ja, maaskee du bier
Med Villie tilsidst,
Træder frem som Solosanger -
En Virtuoso forvist
Naar hele Choret tier.

Vel var jo Symphonien sød,
Dog sødere Finalen.
Da først smelted mangt et Bryst,
Naar udi Bladesalen
Din Serenade lød.

Dog tidt for tomme Bænke
Du Mestersanger maae
Aftenunderholdning give -
Skjøndt Dig kun saare Faa
Opmærksomhed vil skjænke.

350

"Min Sang, o Broder! som en Elv
"Af egen Magt hentriller.
"Bejl Du kun til Verdens Roes!
"Mens Du for Andre spiller,
"Jeg synger for mig selv".

351

Svanen

Ah! Hvo est Du, som hisset gynger
I majestætisk Flugt paa Ætherhavet?
Er det ej dig, som højt begavet
Dog først i Døden synger?
Hvorfor saa silde? Livet yder
Til dig vel og sit fulde Maal af Glæde?
Og dog, imens vi Andre kvæde,
Kun du i Taushed nyder.
Og naar omsider mæt af Dage
De trætte Øjne du mod Bølgen sænker,
Det sidste Blik, du Livet skjænker,
Ledsager du med Klage!

Ha! og saaledes dør en Digter?
Nej! det, som bar ham over Livets Bølger,
Ham paa den allersidste følger,
Og ej i Døden svigter.
Hiint Himmellys, de Guddomsgnister,
Ham aabenbartes her, de Cherubstemmer,
Ham trylled, han i Hjertet gjemmer,
Til det i Døden brister;
Men var hans Sang i Livet Klage,
Hans Svanesang skal just naar det hensvinder
Som Sejerssang, før hiint oprinder,